

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnitvijo prejemati:	K 22—
zelo leto	celo leto	celo leto	celo leto
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5/50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (l. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Pogojanja.

Na Dunaju, 8. decembra.

V tork, 7. t. m. so se sešli voditelji slovanskih in nemških strank na skupno posvetovanje, v četrtek 9. t. m. se bodo ta posvetovanja najbrže nadaljevala, a to že ni več gotovo.

Zunanja firma torkove konference je bila pač dogovor zaradi delavnega programa poslanske zbornice, v bistvu pa se je šlo za vse kaj drugače, namreč za vprašanje o rekonstrukciji ministrstva.

Slovanska Enota zahteva tako ministrstvo, da bo v njem zagotovljena paritetna med Slovani in med Nemci, ker samo v taki pariteti je jamstvo, da bo vrlada Slovenom pravljena in naklonjena.

Nemci pa o taki rekonstrukciji nečejo nicesar vedeti, ker hočejo biti gospodarji države. Vse, kar sedaj Nemci delajo, ima edinolečnamen, preprečiti konec sedanjega protislavanskega sistema. Nemci bi raje videli, da pošlje vladu parlament domov in da si pomore s § 14., kakor pa da bi prišlo novo objektivno ministrstvo na krmilo, samo da bi krvido na tem radi zvalili na Slovane.

Z ozirom na dogovore v tork, o katerih je bil izdan jako malobeseden komunikat, so nekateri listi že zadevi pisarji tako, kakor da je spoznjanje že na potu in kakor bi bilo skoraj zagotovljeno, da se še vse povravn, kar loči Slovane od Nemcev.

Tak optimizem ni prav nič utemeljen. Temu, kar Nemci zahtevajo, se Slovenska Enota kratkomalo ne podvrže, kajti Nemci ne zahtevajo nič več in nič manj, kakor da naj Slovani kapitulirajo pred njimi in pusti na krmilu ministrstvo protislavanskega sistema.

Tak optimizem pa tudi zaradi tega ni utemeljen, ker vse kaže, da se sedanja vrlada sama z vsemi silami brani rekonstrukcije in da bi se še vedno najraje iznebila parlamenta ter si pomagala s famoznim § 14.

V novi poljski korespondenci „Nord“ je eden voditelj poljskega kluba, najbrž poslanec Stapskega svoje mnenje o politični situaciji izrazil z besedami: »Jedro razjasnjenja političnih razmer leži v možnosti, da bi bila slovanski opoziciji dana jamtva za preuredbo ministrstva. Drugo branje proračunskega provizorijsa se mora torej smatrati za naj-

skrajnejši rok za preuredbo ministrstva, a nemške stranke kakor tudi ministrski predsednik bi se udali samo prevari, če bi mislili, da se jim posreči določitev v tem vprašanju zavleči čez ta rok.

Tako stope stvari v resnici. Slovenska Enota se tudi ne udaja nobenim iluzijam in se popolnoma zaveda, da zna boj za paritetu v ministrstvu še dolgo trajati.

Hribarjevi projekti.

»Slovenec« ima že obrabljeni — takto, da začne na zimo napadati vse, kar je v kaki zvezi z občinsko upravo. Posebno rad pa dreza s svojo katoliško bučo ob župana Hribarja. To se vsako leto ponavlja v aritmetični progresiji, dokler niso skončane spomladni občinske volitve. Potem si utrujeni pobožni revez malo odahne. Letos je pričakovati še hujšega dreganja, ker se bo prej ali slej v dejelneh zboru obravnavalo tisto skrpučalo, ki ga njegovi klerikalni očetje nazivljajo načrt novega volilnega reda za Ljubljano in ki se po svoji »pravčnosti« in nesramnosti v teptanju najprimitivnejših koristi ljubljanskega prebivalstva (s katerim naj bi volil vsak okoliški kmet, če ima le majhno njivico v ljubljanskem ozemljju) razlikuje le v toliku od »zakonov«, ki jih daje vsakokratni diktator svojini nesrečnim podložnikom v republiki Haiti ali Paragvaj, da je še bolj prikrojen v korist žepov posamičnikov, namreč par klerikalnih voditeljev. Četrtekov »Slovenec« predbaciva županu hotel »Tivoli«, električno cestno železnicu ljubljanske ter projekt, napraviti na ljubljanski Grad vzpenjačo, na Gradu pa restavracijo.

O hotelu »Tivoli« govori ta Bonaventure tako, kakor da bi bilo to podjetje že parkrat faliralo in kakor bi ne donašalo ljubljanskemu prebivalstvu nobene koristi. V vsakem mestu, tudi če ima manj naravnih krasot, nego Ljubljana, se trudi občina pridobiti si tujev s tem, da jim kaj nudi. V ta namen se povodi investirajo kapitali tudi na način, ki morda ne donaša takoj drugi dan lepih obresti ali pa, ki celo nikdar ne donaša neposrednih obresti, temveč le posredne, namreč s tem, da se otvorijo prebivalstvu novi viri dohodka iz tujskega prometa vobče. Saj se tudi vojašnice obrestujejo občini pri nas in drugje le po 3%, a vendar se vsaka občina poganja za

povečanje posadke, ker vojaštvu pušča mnogo denarja med trgovci in obrtniki. Tega seveda »Slovenec« ne ve. Hotel »Tivoli« bi se bil pa zidal celo ne glede na tujev, ker je že radi domačinov bilo primerno, nadomestiti staro Švicarijo z obširnejšim podjetjem. In da pozimi v Tivoli ne bo zahajalo toliko ljudi, kakor poleti, ko vsak večer ondi skoraj prostora ni dobiti, je naprej vedel župan Hribar in vsak drug pameten človek. »Slovenec« zabavlja, da ni bilo v Tivoliju letos poletnega gledišča in zvraca krvido na baje slabo razdelitev prostora v posloplju. Resnični vzrok pa je bilo le pomanjkanje vsporeda, ki bi bil za poletno gledišče z domačimi močnimi primeren. Ali naj predstavljajo igre, kakoršne spadajo v gledišče? Morda »Marijo Stuart« ali vsaj »Mlin pod zemljoi«? V tak lokal in na poletni večer spada dober varijeté — program. Tega se pa ne da iz tal izteptati, zgolj s tujimi šansonetkami in komiki, kakor jih ima sem in tja hotel »Union«, se pa ni hotelo takoj začeti. Popreje naj se da domačim močenim priliko, da poskusijo, če so za to vrsto lahke umetnosti sposobne. O kakem dragocenem gledišču, ki bi veljalo par stotisoč, a bi bilo — po »Slovencu« — vsceno le lesena koliba, nam pa ni nicesar znano, zato moramo k razburjeni domisljiji Štefetovi v tem oziru pač obmlkniti.

Sicer bi bilo pa treba le »Tivoli« spremniti v akcijsko družbo in »zafatati« škofu kup akcij, pa bi bil ta hotel takoj »Slovencu« grozno všeč. Dokler pa tega ni, se vsako slično podjetje v pobožnih možganih zrcali le kot neljuba konkurenca hotelu »Unionu«. Slednji je bil za razvoj tujskega prometa vrlo potreben, to mi lojalno priznavamo. A smešno je, če se iz konkurenčnega strahu pobija vse drugo, če ne dovaja denarja direktno v lastni žep. Zato se »Slovenčev« sicer silno goreča ljubezen do povzdigne tujskega prometa preneha, kakor bi jo odrezal, tudi pri ljubljanskem Gradu! Po celem svetu se trudijo, točke, od koder je krasen razgled, opremiti z zložnim dostopom in z gostilnami ali celo hoteli, da privabijo tujev in s tem kaj prislužijo. Vsak tujev, ki je ob lepem vremenu bil pri nas na Gradu, se je še divil panorami, ki se mu od tod odpira in je bil naravnost presenečen, kajti ta razgled je vsled pomanjkanja reklame med svetom takoreč neznan, da si je kakor zafrujejo soglasno vši, ki so kdaj Avstrijo prepotovali za raz-

gledom iznad Solnograda najlepši od vseh sličnih krajev naše monarhije. In to priliko naj bi občina pustala v nemar in ne storila tega, kar bi vsaka druga občina smatrala za svojo jasno dolžnost! Seveda, stroški delajo »Slovenec« preglavico in da dokaze, kako nespametno bi bilo graditi vzpenjačo na Grad, predvsem županu Hribarju našo cestno železnico, ki bo še dolgo vrsto let privlačila »podjetnikom« vsakolečni deficit. Ta lump, — dr. Šusteršič pravi »lomp« — namreč »Slovenec«, načašči pravi »podjetnikom«, da bi nedvini ljudje mislili, da ima morda mestna občina kako škodo ali vsaj gotovi domačini. »Podjetniki« so pa milijonska družba Siemens & Halske, katero to prav malo boli in ki je sama dobro vedela, da pri tem obratu še dolgo ne bo nicesar zaslужila, a je hotela onemogočiti konkurenco, da bi se projekta polastila. Kaj torej boli »Slovenca« Siemens & Halske? Videli smo pa, da se celo klerikalni deželni odborniki prav radi po tramvaju vozijo, izimši Jakliča, ki se le po zezelečini rad vozi, ker je ranj zastonj, od kolodvora jo pa, da prihrani groš za tramvaj, raje peš v Ljubljano maha.

Župan Hribar je prepameten, da bi radi Gradu skušal občini natovoriti breme, katerega bi občina ne mogla nositi ali le prav težavno. Seveda se s »Slovencem« ne bo nihče preprial o tem, kakšna druga pota se še dajo dobiti za vresničenje projektov na ljubljanskem Gradu, a z razmetavanjem občinskih tisočakov v ta namen, kakor si ga predstavlja poštenjak »Slovenec«, žalibog ne bo nič in tako je, kar nam je seveda prav žal. Štefetku in Terseglavu ta lepa nada na priliko do fulminantnega zabavljanja že naprej izjavljovila.

Plzenj Ciril-Metodovi družbi.

Plzenj, dne 6. dec.

Takih slavnosti češka Plzenj že dolgo ni videla, kakor so bile slovenske slavnosti, katere je priredil krajni odbor »Češkoslov. jednote« v Plzni v korist naši Ciril - Metodovi družbi. O vrlo uspelem shodu, na katerem so dne 28. m. m. govorili župan ljubljanski Ivan Hribar ter jurist Lev Brunčko in tehnik Janko Mačkovšek, je »Slov. Narod« že poročal. Glavna slavnost se je vrnila v

sto — tisto — eh, ne vem kako bi se izrazil — mio dio — za poezijo pač — tako kot kak Carducci — no, no signorina, tega pa ne! Že od nekdaj sem samo kupčeval — e, to nese več kakor poezija. Vsa meni se tako zdi!

Na ustnicah gospodine Anke je zaigral bolesten izraz in povesila je glavico zelo nizko, medtem ko je stisnila Malči črne obrvi, da so se zasečile velike, lepe oči.

»Ah, beži papa, to je vseeno«, se je nasmehnil mlajši in potrepetal plešča po rami. »Pesmi čitati, to je lepo, no, tudi ni napačno ako jih zna kdo pisati — ampak živet tisto življenje kakor se govoriti — brrrr! Kajne, gospodina Mimi!«

»Ah, pustime raje to«, je prekinila gospodina Malči in nekako nevoljno odvrgla belo servieto. »Pogovorimo se raje o čem drugem!«

»Povejte nam raje gospod Turini, je povzel naposled besedo črnolasi sin gospode Marije Svetčeve, ki od svoje sestre Anke ni bil mnogo starejši, dasi je bil na prvi pogled videti — kako mislite, da bodo izpadle te volitve?«

»O, za božjo voljo, Anton —« je zavzdihihla Anka in prekrizala obe roki na prsih — »nikar nas vendor ne mori še s politiko, ko veš, da je to vsaj zame najdelgočasnejši pogovor!«

»Prav imate, Anka« ji je pritrdiri

soboto in nedeljo 3. in 4. t. m. V Plzenj se je že v soboto opoldne pripeljalo na slavnost nad 100 slovenskih, hrvaških, srbskih in čeških akademikov, z Dunava je poslala zastopnika »Slovenija«, iz Ljubljane pa je prišel urednik V. M. Zalar. Na kolodvoru so pozdravili goste: za »Češkoslov. jednoto« urednik Avg. Žalud ter zastopniki akademičnih društev plzenjskih, zahvalil pa se jim je vsem jurist Fr. Šemrov. Ljubljanske izdelke: prekrasne domače vezenine in idrijske čipke, katere je oskrbelja ljubljanska firma P. Magdić, dalje originalni škofjeloški mali kruhek, domačo lončeno robo, slovenske narodne kolke. Družbine razglednice, slovenske vžigalice itd. itd. V posebnem paviljonu je bila slovenska vinarna, v kateri so se prodajala vippavska vina; priti so moralia iz Prage, ker jih iz Ljubljane ni bilo mogočedobiti, zraven nje so prodajale dame znano domači liker »Florian«, in celo Kolinska tovarna je bila zastopana s svojo kavno prijemo v korist Ciril - Metodovi družbi. Kot prav posebna dobrodošla specjalita so imelo svoje posbno mesto domače kranjske klobase firme Chalupnik & Predovič. Torej sama pristna domača roba. Kmalu se je začela Akademija je bil že vsak prostorček zaseden. Na Akademiji so pač največ pohvale izvali Slovenci • slovenskimi narodnimi pesminami in Hrvatje s tamburaškimi točkami. Poleg njih je sodelovalo plzenjsko pevsko društvo »Smetana«, ki je Ljubljancanom še dobro znano izza svojega koncerta v Ljubljani, s slovenskimi skladbami, ter nekaterimi solotičkami pevec Port. Seveda se je tudi spregovorila marsikatera beseda. Urednik V. M. Zalar je govoril o pomenu Ciril - Metodove družbi, župan kralj mesta Plzne dr. Peták je povdarjal potrebo vzajemnega dela Čehov in Slovencev, pisatelj Klosterman je pozdravil jugoslovansko mladino, jurist Šemrov se je zahvaljeval imenom praskih Slovencev. Kmalu se je razvila seveda prav animirana zabava. Jugoslovanski akademiki so prav kmalu v sosedijski malo dvorani

la Malči, a sin gospoda Turinija se je ozrl vanjo silno začudeno.

»Kaj ti se ne zanimaš za politiko, Malči? No, ko postaneš moja ženka, se že privadiš in še veliko uloge boš igrala —

»Prosim te, Frančesko —« ga je poprosila Malči, a hip na to se je obrnila proti materi.

»Veš, mama, jaz bi šla nocaj najraje domov. Prav nič mi ne uga ja tukaj!«

»Pa sedaj je vendar še prezgodaj, gospodica«, se je začudil gospod Turini in se nahajno udaril po plešči, kamor je sedel vsak hip kak komar.

»Vseeno«, je vztrajala Malči → »jaz sem danes tako nekako trudna —«

»O potem pa le pojdimo«, je pritrdil gospod Frančesko, ki je bil očividno njen bodoči ženin in se ozrl po obmizju — ako nima kdo kaj proti temu.

Anka je priklimala, brat Tone je leno zazehal, Mimi pa se je ozrl v mater, ki je nagnila glavo kakor Maria sedem žalosti, da si je gospod Frančesko lahko tolmačil kakor mu je bilo drago . . .

Cin, cin, ein — je zapel cekin s kozarcem in plačilni marker okrogel in majhen kakor sodček je povedal račun, spravil srebrnjake, po elegantnem naklonu odšel in za njim vsa družba . . .

LISTEK.

Poroka gospodinje Malči.

Novela. Spisal Josip Prešek.

I.

Nebo je bilo kakor ena sama mogočna pesem, polna nerazumljive lepote in mehke melanholije, roseče iz mezikajočih srebrnih cvetov, potresenih po zamolkih višavah . . . Neme so stale ciprese, njih vrhovi so strmeli v nebo obliiti od mesečine kakor brušeni iz jekla in med vsem tem se je zgubljala tja nekam daleč vroča, silna melodija . . .

V poletnem večeru je bilo; v filadelnem vrtu elegantne restavracije in ljudstva je bilo natlačeno polno.

Popolnoma tam na koncu vrta je sedela obitelj Svetčeva: gospa Maria, hčere Anka, Malči in Minica, brat Tone in še dva druga gospoda — eden takole srednje starosti, drugi očividno njegov oče že popularna na zadnjem kraju: v njegovih pleščih so se odbijali električni žarki kakor v svetlem porcelanu. In kakor je bilo videti je imel ta gospod glavno besedo: venomer je dvigal kazalec in odpiral usta tako široko, da sta se razločno videla tista dva zoba, dolga in rumena, kakor ovita v oranžno lušino.

»Jaz pravim — je besedičil — da ste lahko

začeli s plzenjaki gospodinami ples, ki je trajal prav dolgo v noč.

V nedeljo je bilo nadaljevanje sobotne slavnosti. V bazaru je bilo celo popoldne življeno vrvenje in zaloge so bile deloma že pred večerom izčrpane. Zvezcer pa se je ob zvokih orkestra poštih uslužencev razvila prav prisrčna zabava. Ne da se popisati to navdušenje, ki je vladalo cel večer, bil je to res impozantan češko - slovenski praznik, kakršnih je le malo. Seveda so bili zopet navdušeni govorji. Urednik V. M. Zalar se je zahvaljeval plzenjskim Čehom in Čehinjam za prekrasne slovenske slavnosti ter za bratsko prijaznost in gostoljubnost. Povdarjal je, da so plzenjski Čehi zopet si jajno ovrgli trditev slovenskih klerikalcev o češkem materializmu in egoizmu ter je slednjič prav iskreno povabil Čeha, naj prihajajo v še večjem številu nego doslej, na Slovensko, kjer bodo vedno iskreno sprejeti. Pisatelj Ivan Lah je v temperamentnih besedah povdarjal dobroto svetovnognanega plzenjskega piva. Ali vendar glavna stvar ni pivo, Slovenci so prišli v Plzenj v prvi vrsti radi tegi, da zopet še bolj spoznajo češki narod in češko življenje. Zahvalil se je vsem, ki so sodelovali pri prekrasni slavnosti, predvsem pozdravovalim in ljubezni plzenjskim damam in je zaklical navdušeni »Na zdar!« češki Plzni. Slovenski akademiki so popevali domače narodne pesmi, ki so izviale med Čehi navdušeno odobranje. Da se je spredla tudi maršikaka rdeča nitka med mladim damskim svetom plzenjskim, ki je moral vsakega očarati zaradi svoje izredne ljubeznivosti, in med jugoslovanskih sinovin Muz, je skoro samoobsebi umljivo.

Danes dopoldne so jugoslovanski gostje v spremstvu čeških dam in gospodov, med njimi gospoda Bloudka st., soproga hčere našega pesnika Vilharja in gospoda Bloudka ml., obiskali svetovnoznan plzenjski meščanski pivovar.

Popoldne je bila ločitev. Dame in gospodje so spremili jugoslovanske akademike na kolodvor, še ena krepka slovenska pesem, še en navdušen »Zivio!« in »Na zdar!« in vsek je odpeljal goste zopet proti Pragi.

Zvezcer je predaval urednik V. M. Zalar v »Literarnem klubu« o slovenski literaturi, jutri pa je turistično predavanje, na katerem govorji »O krasotah slovenskih krajev« asistent geogr. instituta češke univerze iur. dr. in phil. dr. Viktor Dvorský. Predavanje bodo spremišljali sklopitične slike. S tem predavanjem bodo plzenjske slovenske slavnosti končane, pustile pa bodo pač trajen prijeten spomin v srečih vseh udeležnikov. Z njimi so Čehi vnovič pokazali, da jih slovenska vzajemnost ni gola fraza, temveč da ima realno podlago. Zato te slavnosti niso morda le efemeren pojavi, temveč nov korak v medsebojnih češko-slovenskih zvezah. Upamo, da ne zadnji, temveč, da bo plzenjskim slovenskim slavnostim sledilo še mnogo, mnogo nadaljnih korakov, ki bodo vnovič pričali, kako ozke in prisrčne so zvezze, ki spajajo Čehske in Slovence in kako ničeve so klevete slovenskih klerikalcev o češkem materializmu in egoizmu. V Slovencih pa bo z zavetjo, da imajo v Čehih odkritostrenejše prijatelje in brate, rasla nuda na boljšo bodočnost.

Parlamentarni položaj.

Pogajanja med Nemci in Slovani.

Dunaj, 8. dec. Pogajanja med Nemci in zastopniki »Slovenske Enote« se nadaljujejo v četrtek. Splošno se sodi, da bo »Slovenska Enota« brez posebnih koncessij pričustila vso razpravo proračunskega provizorija. Vsekakor se ima še ta teden odločiti, ako bo državni zbor redno deloval ali ne.

Dunaj, 8. decembra. Izvrševalni odbor nemških strank je sprejel resolucion, v kateri se naglaša, da so vse nadaljnje pogajanja med Nemci in Slovani brezuspešna, dokler se ni rešilo vprašanje o definitivnem delavnemu programu. Sicer pa so nemške stranke mnenja, da bi ne bilo oportuno, ako bi v sedanjem položaju spremeniti svoje stališča, ki so ga prvotno zavzemala, to je da ne morejo dovoliti prav nikakoršne spremembe v ministrstvu.

Dunaj, 8. decembra. V poljskih krogih sodijo, da se je položaj znatno zboljšal. Splošno se pričakuje, da se bo »Slovenska Enota« zadovoljila s koncessijami, ki se ji bodo dali po parlamentarni rešitvi državnih potreb. Ako bodo slovenski voditelji sprejeli nemški predlog, naj se vse jezikovne predloge izroči naučnemu odseku, se je nadelati, da se bo doseglo popolno sporazumljene med Slovani in Nemci.

Nobene nade ni več!

Praga, 8. decembra. V vseh političnih krogih presojajo parlamentarni položaj skrajno pesimistič-

no. Nemške stranke vztrajajo na svojem intrasigentnem stališču, zato je popolnoma izključeno, da bi moglo priti med strankami do kakršnegakoli sporazumljjenja. Nemci se zavedajo, da imajo krepko oporo v najvišjih krogih, zato ne marajo v nobenem vprašanju odnehati ter menijo, da bodo s tem »Slovensko Enoto« prisili, da se bo vdalata v privolila parlamentarno rešitev vseh državnih potrebuščin. Toda v tem oziru se motijo, zakaj tudi »Slovenska Enota« vztraja na svojem stališču, da brez rekonstrukcije kabineta ni misliti na redno delovanje parlamenta. Vse torej kaže na to, da iz sedanje krize ne bo drugega izhoda, kakor odgovitev državnega zborna. Naj pride tudi do vlade s pomočjo § 14, položaj se s tem ne bo spremenil za Biederthovo ministrtvo. Parlament bo moral enkrat biti sklican in kadar bo sklican, bo »Slovenska Enota« tem odločenoje in s tem večjo upravičenostjo zahtevala odstranitev Biederthovega kabinetata.

Češki agrareci in »Poljska ljudska stranka«.

Praga, 8. decembra. V svrhu, da se doseže skupno postopanje čeških agrarcev s »Poljsko ljudsko stranko« in da se popularizira v Galiciji politika, ki jo vodi Stapski, so češki agrareci poslali v Galicijo urednika Mecirja, da propagira tam idejo poljsko - češke vzajemnosti. Danes je imela v Krakovu »Poljska ljudska stranka« shod, na katerem je govoril urednik Mecir o skupni češko - poljski politiki.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 8. decembra. Ker je sporazumljeno med krono in kabinetom Wekerle popolnoma izključeno, so meredajni krogi mnenja, da bi bilo najpametnejše, ako se poveri sestava novega ministrtva grofu Janošu Zichyju. Wekerle je že z njim konferiral, a vse kaže na to, da grof Zichy ne mara sprejeti ponudene mu misije.

Budimpešta, 8. decembra. Grof Janoš Zichy je odklonil sestavo novega kabinetu in sicer, kakor pravijo, z ozirom na to, ker je kot zaupnik prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinandu določen za naslednika skupnega finančnega ministra barona Buriana.

Budimpešta, 8. decembra. Dr. Wekerle bo v svoji jutrišnji avdijenci vladarju naznani, da ne more več naprej voditi državnih poslov, ter prosil, da se ga definitivno izpusti iz službe.

Budimpešta, 8. decembra. Cesar bo jutri sprejel demisijo Wekerlejevega kabinetu in bo poveril grofu Khuen - Hedervaryju načelo, da sestavi nov kabinet. Grof Khuen bo izvedel volilno reformo na podlagi splošne in enake volilne pravice in bo podprt veljavne upravne korporacije. Na to bo zbornico razpustil in izvedel nove volitve na podlagi splošne in enake volilne pravice.

Revolucija v Črni gori?

Cetinje, 8. decembra. V Kolašinu je vojno središče, v katerem so bili sodniki ljudje, ki ne znajo niti pisati, obozidovali več veljakov iz plemena Kućev na smrtno kazen, ki je bila takoj drugi dan izvršena, druge pa v 10 do 20 letce težko ječo. Ta strahovita sodba je vzbudila silno vzemirjenje po vsi Črni gori, da se je batiti revolucije. Vojni minister Martinović je odšel z dvema bataljonoma v Vasojevice, kjer so izbruhnili resni nemiri. Zavzei je vasi Andrejevič in Kolozem ter arretiral 80 odličnjakov, ki mu bodo služili za tale. Martinović je zagrozil, da bo dal vse postreliti, ako se še prigode le najmanjši nemiri. Če bo s to grožnjo ustraloval rojake v Kolašinu ustrelijenih žrtev, je veliko vprašanje. V dobro poučenih, vladni nenaklonjenih krogih, sodijo, da lahko izbruhne splošna revolucija v Črni gori.

Ruski državni zbor.

Petograd, 8. decembra. V današnji seji je izrekla gosudarstvena duma za to, da se uvede pokojnina za ranjene ali poahljene podčastnike. Sprejela je tudi dnevnih red, s katerim se naroca vladi, naj predloži zakonski načrt o vojaškem davku za osebe, ki niso podvržene vojaški službi. Ta dnevnih red je bil sprejet z glasovi sredšča in desnice proti glasovom opozicionalne levice.

Nomčija.

Berlin, 8. decembra. Najreakcionarnejši volilni red ima Prusija. Borba za volilno reformo, ki se je pričela pred leti, je vladlo prisilila, da se je jela resno baviti s tem vprašanjem. Državni kancelar kot pruski ministrski predsednik bo takoj pri otvoritvi deželnega zborna naznani, da bo vladu predložila volilno reformo zbornici v prihodnjem zasedanju meseca aprila.

Strasbourg, 8. decembra. Pri letosnjih izborih v Alzaskiji in Lotaringiji se je izkazalo, da je veliko

število vojaških obvezancev desertiralo na Francosko, kjer so vstopili v tuje legije. Pri posamnem okrajnih poveljstvih so dognali, da ni prišlo na nabor 10 do 15% rekrutov.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 7. dec.

Predseduje župan Hribar, vladost zastopa vladni svetnik Kremljenšek, navzoči s podžupanom 18 občinskih svetnikov.

Začetek seje ob 5/15 popoldne.

Naznanila predsedstva.

Zupan konstatira sklepnost in otvori sejo. Svojo odsotnost je opravil občinski svetnik Dimnik. Za overovatelja današnje seje imenuje obč. svet. Knez in Lenčeta.

Dobrotnik, ki hoče biti neimenovan, je daroval mestnemu ubožnemu zakladowljubljanskemu eno državno obligacijo v vrednosti 2000 kron in eno srečko ljubljanskega mesta v nominalni vrednosti 40 K, za kapelico sv. Jurija na ljubljanskem Gradu pa eno državno obligacijo v vrednosti 200 K in eno srečko avstrijskega rdečega križa v vrednosti 20 K. — Se vzame z zahvalo na znanje.

Notar Plantan je sporočil mestni upravi, da je v Šiški umrl železniški sprevodnik Fran Rant zapustil mestnemu ubožnemu zakladowljubljanskemu 200 K. — Se vzame na znanje.

Ljubljanska občekoristna zadružna za zgradbo uradniških stanovanj je začela graditi v Hilšerjevi ulici uradniško hišo. Pri kopanju temelja se je našlo več rimskih starin, katere je zadružna po občinskem svetniku Roethlu ponudila v dar mestni občini za svoječasni mestni muzej. Našel se je prav dobro ohranjen rimski ročni milin in šest komadov rimskih denarja iz časa cesarja Avgusta, Tiberija, Drusa, Valentina I. in Graciana. — Darilo se sprejme z zahvalo.

Družba sv. Cirila in Metoda se zahvaljuje za naklonjeno ji podporo mestne občine v znesku 1500 K in pet deležev po 200 K.

Doslo je letno poročilo podporne društva za slovenske visokošole na Dunaju in je na razpolago občinskim svetnikom. Zapisnik zadnje seje (23. nov. 1909) se odobi.

Podaljšanje davčne prostosti.

Z nujnim predlogom se oglaša občinski svetnik Lenčeta. Kakor zna, poteče rok za 18letno davčno oprsto z dnem 2. jul. 1910, do katerega se je podaljšal leta 1908. Ker je ta rok že zelo blizu, ne bo mogoče več v tem času dograditi začetnih stavb, stavbena podjetnost bi po nehal, kajti Ljubljana še vedno čuti posledice potresne katastrofe in se še nikdar ni opomogla po njej. Nujno je torej potrebno, da se davčna prostost podaljša najmanj še za dva dve leti. Zlasti je prizadeta pri stvari mestna občina, ki je zaradi zavzetja v Črni gori, da se ne more prodati, ker je v Črni gori vse dovoljno zavzetje.

Zupan pričominja, da so zlikovci že par takih dreves naravnost zlobno poškodovali, naravnost odločili so jih. Društvo namerava ob vseh cestah in štrodonih po Barju nasaditi sadno drevo, ali pri občinstvu ne najde pravega umevanja za to. Občinstvo naj bi samo pazilo na te nasade in naznajalo zlikovce, potem bi se stvar že dala izvršiti. Upa, da bodo besede padle na rodovitna tita. — Odsek predlagajo, da se odobi.

Zupan pričominja, da so zlikovci že par takih dreves naravnost zlobno poškodovali, naravnost odločili so jih. Društvo namerava ob vseh cestah in štrodonih po Barju nasaditi sadno drevo, ali pri občinstvu ne najde pravega umevanja za to. Občinstvo naj bi samo pazilo na te nasade in naznajalo zlikovce, potem bi se stvar že dala izvršiti. Upa, da bodo besede padle na rodovitna tita. — Odsek predlagajo, da se odobi.

2. Gd. Terezija Kubelka je nameravala kupiti stavbno parcele ob mestni, nekdaj »Slovenskega pisateljskega društva« poseti ob Poljanski cesti (Gestrin) in ponudila za štirjaški meter 16 K. Občinski svet je ponudil poškodovanje, ker je deželni odbor preprečil prodajo stavbnega zemljišča na svetu nekdanjega vojaškega oskrbovališča. Ako se podaljša davčna prostost vsaj še za dve leti, bo mestna občina mogla še dobiti kupcev za to stavbišče. Zato naj občinski svet nujno sklene: Zupan se kot državni poslanec nujno naproša, da v državnem zboru izpostavlja podaljšanje roka za davčno prostost vsaj še za dve leti.

Nujnost je sprejeta.

Zupan pričominja, da ima že pripravljen tak predlog in ga je nameraval vložiti v najkrajšem času. Prav dobro in zelo umestno pa je, da se tudi občinski svet zavzame za stvar, ker ima predlog potem več vpliva.

Predlog se sprejme soglasno.

Mestna zastavljalnica.

Občinski svetnik dr. Švigelj poroča, da je mestna zastavljalnica ustanovljena in je že začela poslovanje z dnem 1. decembrom. Potrebuje pa mestna zastavljalnica ustanovnega premoženja, zaloge, zato je sklenila vzeti pri Ljubljanski kreditni banke posojalo. Banka je posojilo dovoljno. Ker je pa v smislu § 5 zastavljalničnih pravil treba, da odobri občinski svet obrestno mero takih posojil, predlog nujno, naj občinski svet sklene: Mestni zastavljalnici se dovoli najem posojila pri Ljubljanski kreditni banki v obliki kontokonta do najvišjega zneska 100.000 kron, in sicer po obrestni meri, ki je za 1% višja od vsakočasne obrestne mre avstrijsko - ogrske banke, in proti 1% semestralne provizije.

Nujnost je predlog sam se sprejmata soglasno.

Zupan pričominja, da ima že predlog pravne in personalnega odseka.

1. Poročalec občinski svetnik dr. Švigelj poroča o prenji Matije Zalarja za podelitev meščanska mesta občine ljubljanske. Poročalec je neoporečen, v takih razmerah, da ni pričakovati, da bi on in njegova družina bili kedaj v breme občini, magistratni gremi priporoča, da se prošnji ugodi. Predlagajo, da občinski svet pročini ugodi pod pogojem, da prošnec plača sprememino v znesku 100 K in 200 K v meščanski zaklad. — Sprejet.

2. Nikolaj Weber, trgovski potnik, rodom iz Broda na Savinji na Hrvatskem in tukaj tudi pristojen, oče štirih neprekrbljenskih otrok, prosi za zagotovo domovinstva v mestni občini ljubljanski. Ker je prošnec dakovljevalec v Ljubljani, gmotno tako sitiran, da se ne batiti, da bi bil kedaj navezan na tujo pomoč in tudi sicer ni zadržka, predlagajo odsek, da se njegov prošnji ugodi pod pogojem, da dokaže austrijsko državljanstvo in plača 200 K pristojbine v občinsko blagajno, za varščino pa založi hranilnično knjižico z enako visoko vlogo. — Sprejet.

3. Ivan in Marija Benkovič imata na svoji parcelei št. 261 kat. občine Trnovske predmetje vknjiženo služnostno pravico pridobivanja gline za mestno občino ljubljansko. Stvar datira še iz leta 1852. Ker take služnosti, ki so v sedanjih časih za mestno občino skoraj popolnoma brez pomene, zelo ovirajo pravet zemljišči, sta lastnika napravila okrog teh dreves žičnata varovala. Stavbeni urad je preštudiral celo stvar in prišel na to, da bi tako zavarovanje stalno do 1200 K. Zato se je župan v svojem poročilu izjavil proti napravi teh

ne more tako, odgovoriti dobro prešnjemu govoru dr. Vilfana. V ponedeljek so se mestni očetje opet sesili k redni občinski seji in predsedo je takoj povzel dr. Mrach, ki je najprej odgovarjal socijalistu dr. Puecherju in na to na sobotni govor dr. Vilfana. Mlatil je stoinstvar že premelateno slamo, kričal o Italijanski večini Trsta (No, vendar nekakrat priznava, da je Trst slovenska manjšina!), o slovenskih nedeljskih demonstracijah, o napadih Slovencev na "italijansko posesto in o importiranih Slovencih. Odgovoril mu je takoj svetovalec dr. Vilfan ter ga pobijal točko za točko. Govornik se rekel mej drugim, da so Slovenci že od pradavno v Trstu, torej ravno tako Tržačani kakor Italijani. Sicer pa pa ravno ime predgovornika Mrak) neki čuden naglas za italijanski jezik. (Ropot na galeriji.) Ko je govornik našel večini krivice, ki jih dela tržaškim Slovencem, jim je zaklical: »Mi Slovenci nimamo prav nič proti temu, da ogradite staro mesto z zidom, s kakoršnim je bilo le obdano pred 150 leti. Za tem ozidem ostanite potem lepo tam notri v starem mestu! in vzemite seboj kar, kar je zunaj vašega, a mi vzamemo iz starega mesta, kar je tam našega. Pustili vam bomo sicer tam notri lahko živeti brez Slovencev, dočim bomo mi živeli zunaj v novem mestu brez Italijanov. (Galerija kriči: Zupan svari galerijo.) Svetovalec Pusulich: Kaj spada to v proračunsko razpravo? Svetovalec dr. Slavik: Kakor Kosulič med Italijane! Smeš, galerija kašlja.) Vilfan: Stotoreto, kar sem Vam tu nasvetoval in rešenje boste Slovencev. Ako pa nega storiti ne morete, potem se paudi zmanj bojujete proti naravnemu razvoju, proti slovenskemu načrtnovanju v Trstu. In danes že lahko ponosno zakličem v tej zbornici, da Trst ni italijansko, temveč slovensko in italijansko mesto! Zupan na to ob ropotu galerije zaključil, ki se nadaljuje naslednjega večera. V torek večer je bilo na dnevnem redu šolsko vprašanje. Dr. Slavik je zahteval, naj se izroči komunalno gimnazijo in realko vladu v skrb, ker je že opetovano izjavila, da prevzame te dve srednji šoli takoj v svojo upravo. Svetovalec Daurant je temu predlogu uprl, češ, da vestni svet vladi ne zaupa. Na dnevnem štolah bi zavladal drugi duh in Italijanska mladina bi se ne poučevala več v sedanjem duhu! Dr. Vilfan je predlagal, naj presto vzame v skrb Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu (ropot na galeriji), češ, da je dolžnost mesta vzdrževati potrebno štivo šol tudi za otroke slovenskih staršev. Podpirala ga je v izvrstnem zboru svetovalec Slavik. Za predlog so glasovali Slovenci in socijal-demokrati, a odklonila ga je večina. Sploh je pa vsaka seja zelo burna. Slovenki govorniki delajo Italijanom polno preglavje. Karakteristično je, da italijanski listi namenoma napišejo v svojih poročilih vse največje dele in tudi Lahom neljubevniklice slovenskih svetnikov.

+ Iz politične službe. Provizorijski okrajski glavar Frane Schittich v Postojni je pomaknjen v VII. in razred ter pride kot vodja okrajšega glavarstva v Kranj. — Vodstvo okrajšega glavarstva v Postojni se je povrnilo deželnovladnemu tajniku Antonu Pilhoferju.

+ Iz šolske službe. Mesto na spustu se nahajačega učitelja Franca Lončarja pride za suplentko Rakitino učiteljska kandidatinja Angela Soršak.

— Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. Danes, v četrtek se boje drugič za nepar - abonent dr. Albertova opera »Njizina«, ki se vpraviti petič na našem odu. Ravnateljstvo je vzdružno vseemu odporu moralno, da je to najmodernejšo, uspeha najnovejšo opero za vso sezono; zato se boje opera v večjih razdaljah vpravila še nekolikrat tekom sezone. Tako jo dobre nepar - abonentni pravilnik, kakor par - abonentni. Opera »Njizina« je — glasom vseh kritik — vzorno vprizorjena ter se izvaja v vsakem oziru prav dobro. — V soboto se pojde četrtič Eyslerjeva vesela opereta »Umetniška kri«, ki je bila lani v Zagrebu največja operna atrakcija ter se je letos kot noviteta igrala v Pragi par tednov vsak drugi dan zaporedoma. Na Dunaju se je v »Karlovem gledališču« igrala »Umetniška kri« vso sezono, a v »Centralnem gledališču« v Berolini se je vprizorila en suite stokrat ter se poje še nadalje po vseh večjih odrnih. — V nedeljo popoldne ob 3. se vprizori burka »Poredni paž« za mladino. Na to burku opozarjam starše, ki so želeli predstavo za svoje otroke. Opozarjam pa, da bo burka »Paž porednež« zanimala vsakogar, ker je pisana tudi za odrasle. Glavne vloge igrajo komiki, g. Bohuslav, g. Verovšek in g. Povh. — V nedeljo večer se igrajo na mnogostransko zahtevanje »Rokovjači«, narodna igra s petjem in god-

bo. Sodeluje operni zbor in orkester. — V torek je premijera nove opere »Logarjeva Kristac. — Dransko osobe študira E. Kristanov igrokaz »Kato Vranković« v 3 dejanjih; ta drama izide med letošnjimi knjigami »Slovenske Matice« ter se njenje dejanje vrši na Hrvatskem za dobe najkrutejših perzekucij. — Opera »Lepa Vida« je v solistovskih vlogah naštudirana; še ta teden bodo gočovi zbori in orkester. Delo je v vsakem oziru zelo težavno, zato zahteva najtemeljitejšega študija.

— Slovensko gledališče. »Hoffmannove pripovedke« so v torek zopet privabile kako mnogo občinstva, ki je imelo lep umetniški užitek, ker je predstava zlasti po zaslugu gospa Nordgarte, gdč. Lvove in gosp. Fiale pa tudi drugega sodelujočega osoba odlično uspela.

— Za Ciril - Metodovo družbo je darovala gospa Marija Snovj v Sp. Šiški 10 K mesto venca na krsto umrlega nepozabnega prijatelja Petra Keršiča.

— »Vzgi, Gospod v njih sreči ogenj prave ljubezni do naroda.« Slovenski rodoljub, kateri noče biti imenovan, je naklonil »Podpornemu društvu za slovenske visokošole v Pragi« dve državni 4% renti po 200 kron, za kar se mu društveni odbor najprisrečneje zahvaljuje.

— Telovadno društvo »Sokol L.« v Ljubljani poroča sl. občinstvu, da je prijavilo svojo udeležbo na zabavno večeru dne 5. prosinca prihodnjega leta več Japonk in Japonev, od katerih bodo nekateri pomagali tudi sodelovati. Nastopil bode pristni japonski orkester, ki bodo proizvajali same japonske skladbe. Slavno občinstvo imelo bude torej lepo priliko seznaniti se z japonsko muziko ter se naslajati ob krasnih njenih zvokih. Svoje sodelovanje je obljudila tudi večja gledališka družba. Toda o tem kaj več prihodnji.

— Kartelno vprašanje je danes za vsakega, ki se zanima za javno življenje, tako važno, da bi ne smeli biti nikogar, ki bi ne skušal, pridobiti si temeljnega znanja o stremljenju velikega kapitala v tej smeri. Evropski karteli so istovetni z ameriškimi trusti, katerih grozoviti učinek je še nedavno pretresal vse evropsko gospodarstvo. Če se boče prav pojmiti zdravo narodno gospodarstvo, je neobhodno potrebitno, da se spožna tendenco kartelnega gibanja, ki žuga zatreti ne-le malo obrt, temveč tudi malo in srednjo industrijo, ki je pri nas Slovenec še v povojih. Prav zato, ker postaja kartelno vprašanje od dne do dne akutnejše, sklenila je Slovenska delavska zveza »Vzajemnost« v Ljubljani, da priredi več predavanj, ki bodo obdelala to tvarino. G. Rudolf Šega, ki je temeljito poznavalec ne-le kartelne literature, temveč tudi vseh pojmov in stremljenja na tem polju, se je izjavil pripravljenega, da nastopi kot predavatelj ter obdelava snov kolikor mogoče poljudno in razumljivo. Prvo tako predavanje se vrši že danes ob 8. uri večer v veliki dvorani »Mestnega doma« in opozarjam vse, ki se zanima za to obliko svetovnega gospodarstva.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi 31. decembra 1909 občajni »Silvestrov večer« v »Mestnem domu«. Sposed, ki je tako zanimiv, kakor še nikoli, priobčimo pozneje. Slavno občinstvo in prijatelje krasnega petja na to prireditev že danes ob 8. uri večer v veliki dvorani »Mestnega doma« in opozarjam vse, ki se zanima za to obliko svetovnega gospodarstva.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi 31. decembra 1909 občajni »Silvestrov večer« v »Mestnem domu«. Sposed, ki je tako zanimiv, kakor še nikoli, priobčimo pozneje. Slavno občinstvo in prijatelje krasnega petja na to prireditev že danes ob 8. uri večer v veliki dvorani »Mestnega doma« in opozarjam vse, ki se zanima za to obliko svetovnega gospodarstva.

— Konjerejski odsek namerava v kratkem nakupiti nekaj plemeninskih žrebic pinegavskih pasme. Konjereci, kateri imajo katere žrebice brez posebnih napak odlati, naj stavijo ponudbe na konjerejski odsek v Ljubljani, da si jih ta radi nakupa pregleda.

— Opozarjam sl. občinstvo na oglas »Prve anončne pisarne v Ljubljani«. Z otvoritvijo tega domačega zavoda za sprejem in ekspedicijo oglasov se je zadostilo že zdavnaj čuteni potrebi po posredovanju med oglašajočim občinstvom in časopisom. Zdrava in primerna reklama je za trgovca in obrtnika dandasne neobhodno potrebna. V hudem konkurenčnem boju je prisiljen proizvajalec ali trgovec ponujati blago in si iskitati odjemalcev oziroma naročnikov, kar se doseže z dobro reklamo. Reklamo delalo in inseriralo se je do sedaj med nami brez sistema. Vpeljati sistem in zmiselnost v reklamo, razširiti jo do potreben meje in jo dvigniti na višino tujih narodov, je namen novoustanovljeni anončni pisarni. Ima pa še drug velevažen naročen pomen. Odpreti hoče potom reklame naš trg drugim slov. narodom, našega trgovca, obrtnika in privatnika pa napeljati do tega, da se bo oziral pri naročevanju blaga v prvi vrsti na slovenske tvrdke, ki oglašajo v slovenskih listih. V ta namen stopi anončna pisarna v zvezu z vsemi slovenskimi listi v Avstriji, posebno češkimi, hrvaškimi in srbskimi, kakor tudi s slovenskimi tvrdkami. Posebno pozornost hoče obračati slovenskemu jugu, Primorju, Dalmaciji,

Bosni in Hercegovini, da se odpre polje slovenskemu blagu.

Nakup plemeninskih kobil v Št. Jerneju. C. kr. ministrstvo za domobranstvo želi leta 1910 v mesecu aprili v Št. Jerneju zopet nakupiti približno 35 vročekrvnih plemeninskih kobil v starosti 4-7 let po kupni ceni 700—800 K ter jih oddati v oskrbo prodajalcem samim. Imenovano ministrstvo želi tudi vedeti imena posestnikov takih kobil. Posestniki sposobnih plemeninskih kobil naj kar najhitreje naznanijo konjejskemu odseku e. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, koliko kobil in v kateri starosti imajo na prodaj; tudi morajo v dotičnem naznanih pripomniti, ali imajo že v oskrbi kakovo vojsko ali od konjerejskega odseka prejeti kobil, kakor tudi, če so pripravljeni kobilu, ako jo domobransko ministrstvo kupi, nazaj v oskrbo vzeti ali ne.

Letošnja stavbna dela v Novem mestu. Dokler ni bilo Novo mesto z železnico zvezzano z ostalim svetom, dotlej ni skoro nikdo nicaesar zidal. Odkar pa imamo Novomeščani železnicu, se vsako leto prenavlja ali pa tudi na novo zida marsikako poslopje. V tem oziroma je bilo letosne leto poslovno zavrhno. Najlepše poslopje, ki je letos prišlo pod streho, je pač okrajna ženska bolnišnica, ki se je pričela z letalnimi poskusi in dosegla uspeh, da se je stroj dvignil tri do pet metrov visoko v čisto dobro letel po zraku. Dne 6. t. m. sta pred povabljenimi gosti na vojaškem vežbališču poskusili svoj stroj. Ta je letel prav dobro, a v neznamni visočini; ko je hotel premeniti smer, je trčil z nekim izvočekom. Stroj, voz in konj so bili poškodovani, a ponesrečil ni nihče.

Nesreča slovenskega letalnega stroja. Brata Rusjan, sinova slovenskega sodarja v Gorici, sta konstruirala, kakor smo že poročali, nov letalni stroj. Dobivši pa Pariza naročeni motor, sta začela z letalnimi poskusi in dosegla uspeh, da se je stroj dvignil tri do pet metrov visoko v čisto dobro letel po zraku. Dne 6. t. m. sta pred povabljenimi gosti na vojaškem vežbališču poskusili svoj stroj. Ta je letel prav dobro, a v neznamni visočini; ko je hotel premeniti smer, je trčil z nekim izvočekom. Stroj, voz in konj so bili poškodovani, a ponesrečil ni nihče.

Nesreča na morju. V ponedeljek ob 5. popoldne je priplul v tržaško pristanišče parnik »Adria«. Ko se je bližil pristanišču, so spustili čoln, v katerem sta se nahajala krmilar Anton Bač iz Planine in mornar Marko Petrinja iz Jezerc pri Šibeniku. Meji spuščanjem se je čolnagnil tako, da je Bač padel v morje. Petrinja, videlic tovarisa v smrtni nevarnosti, je takoj skočil za njim v valove, da ga reši. S parnikom so takoj spustili v morje drugi čolni, ali ne Bača in ne Petrinja niso več videli nikjer. Ko so iskajale jih križali pole ure po morju, so zagledali mornarji Bača, ki se je obupno poprijemal vesel drugega čolna in tako obdržal na površju. Iskanje Petrinje, ki je bil sicer dober plavač, je bilo zmanj; izginil je bil pod valovi.

Radi četrtna litra vina se je poskusil usmrtili v ponedeljek Fran Mihelič v Trstu. Pil je z nekim znanem četrtnikom vina, radi katerega sta se skregala. Vsled tega malenkostnega vzroka je šel Mihelič iz gostilne ter si zunaj iz revolverja sprožil kroglo v prsi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

V tržaško opozovalnico za umolne so oddali pretekli torek 17letno Josipino Janežič v krog 40letnega Josipa Kapona, ki je zatrjeval, da je na Općinah pobil nekoga moža z žandarsko sabljo. Kapon je imel pri sebi 70 dolarjev ameriškega denarja.

Podporno društvo za slovenske visokošole v Pragi je imelo dne 13. novembra t. l. svoj letni občni zbor. V VIII. društvenem letu 1908/09 je bilo 6432 K 70 h prejemkov in 5195 kron 25 h izdatkov, prometa torej 11.627 K 95 h; razdelilo se je 37 prisilcem v 261 primerih 4619 K 36 h; na prisilca pride torej 124 K 84 h in na prošnjo (primer) 17 K 69 h. Društvo je od svoje usanovitve l. 1901 razdelilo 20.720 K 06 h in 1126 primerih. Slovenke in Slovenci, podpirajoče svojo akademično mladino v daljni tujini ter ji na takšen način omogočite, doseči njenje ideale, ki so obenem ideali slovenskega ljudstva, namreč svobodo in napredek. — Društveni odbor se je za leto 1909/10 se stal tak - le: Predsednik: Ivan Arh, c. kr. vladni svetnik, c. in kr. ravnatelj najvišjih zasebnih in rodbinskih posestev Nj. Veličanstva itd. Podpredsednik: dr. Bohuslav Franta, v Ločenskem predmestju je prezidal svojo hišo goštinčar in mesec g. A. Gačnik. Tik kolodvora zrastla je nova vila tirnega močvara z Tonejcem. Poleg vile si je postavil neki drugi železniški uslužbenec čedno hišico. — Tako kar kar letos, ali na morda še bolj se bo ponajala naša dolenska metropola tudi v bodočnosti tako, da bo postala res — novo mesto.

Napredno bralno društvo v Železnikih. V seviški dolini se je začelo zadnji čas živahnino protiklerikalno gibanje. Ljudje so siti farške komande in kmetje in obrtniki se začenjajo zavedati samega sebe. Eno najživajnejših društev v tej dolini pa je vse-kako napredno »Bralno društvo« v Železnikih, ki zbirajo okoli sebe po večini same mlade in navdušene in nadarjene naprednjake. Včeraj je to društvo priredilo lep poučnozabaven večer. Tajnik »Zvezde slovenskih izobraževalnih društev v Ljubljani« g. Adolf Ribnikar je v predavanju razkladal pomen ljudske izobrazbe in bodril Železnikarje, da naj se vsi zbere pod zastavo vzglednega »Bralnega društva«. Po predavanju so domačini igrali »Dva brata«. Po zahvalnih besedah Matevža Klobčiča, duše tamošnje organizacije, se je razvila živahnina domača zabava. Med udeleženci, ki jih je bilo nad 100, smo opazili veliko žensk.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Rajhenburg in Videm priredi v nedeljo, 12. decembra t. l., v restavraciji »Unschuld« v Rajhenburgu predstaviti: »Prvi plese« in »Čitalnico pri branjevki«, burki v enem dejanju. Začetek ob 4. popoldne. Ker je prireditev namenjena v korist naši prepotrebeni sloški družbi, je upati, da bo bodo zavedne Slovenke in navdušeni Slovenci posetili v najmnogobrojnejšem številu. Pokažite, da v narodni požrtvovalnosti ne zaostajate za Nemci!

V kordbašcu na trencem Sašerskem je 6. t. m. umrl generalmajor Franc vitez Treffenschedl v 80. letu svoje starosti. Služil je od 1848. do 1895. leta. Nekaj časa v 27. pešpolku, a najdalje, 25 let, pa pri našem, prej slovenskem polku št. 47. Bil je 1848. leta v vojni v Italiji, 1878. pa v Bosni, kjer se je posebno izkazal pri Maglaju in Žepčah. Za to je bil odlikovan in dobil plemstvo. Leta 1895. je stopil v Gradec v pokoj. Stanoval je tam in v Feldbachu. Bil je v pravi besedi dober avstrijski vojak, ki je ljubil posebno svoje slovenske fante. Razven službe mu je bil priljubljen posebno lov. Blizu Beljaka je enkrat na vežbališču »Napoleonov travnik« z nekega desetnika puško visoko v zraku ustrelil velikega orla, s katerim je zmagoval prikorakal s stotijom v mestu. Vse mu je čestito. Kopan je bil v Gradec slovesno.

Nesreča slovenskega letalnega stroja. Brata Rusjan, sinova slovenskega sodarja v Gorici, sta konstruirala, kakor smo že poročali, nov letalni stroj. Dobivši pa Pariza naročeni motor, sta začela z letalnimi poskusi in dosegla uspeh, da se je stroj dvignil tri do pet metrov visoko v čisto dobro letel po zraku. Dne 6. t. m. sta pred povabljenimi gosti na vojaškem vežbališču poskusili svoj stroj. Ta je letel prav dobro, a v neznamni visočini; ko je hotel premeniti smer, je trčil z nekim izvočekom. Stroj, voz in konj so bili poškodovani, a ponesrečil ni nihče.

Nesreča na morju. V ponedeljek ob 5. popoldne je priplul v tržaško pristanišče parnik »Adria«. Ko se je bližil pristanišču, so spustili čoln, v katerem sta se nahajala krmilar Anton Bač iz Planine in mornar Marko Petrinja iz Jezerc pri Šibeniku. Meji spuščanjem se je čolnagnil tako, da je Bač padel v morje. Petrinja, videlic tovarisa v smrtni nevarnosti, je takoj skočil za njim v valove, da ga reši. S parnikom so takoj spustili v morje drugi čolni, ali ne Bača in ne Petrinja niso več videli nikjer. Ko so iskajale jih križali pole ure po morju, so zagledali mornarji Bača, ki se je obupno poprijemal vesel drugega čolna in tako obdržal na površju. Iskanje Petrinje, ki je bil sicer dober plavač, je bilo zmanj; izginil je bil pod valovi.

Nesreča na morju. V ponedeljek ob 5. popoldne je priplul v tržaško pristanišče parnik »Adria«. Ko se je bližil pristanišču, so spustili čoln, v katerem sta se nahajala krmilar Anton Bač iz Planine in mornar Marko Petrinja iz Jezerc pri Šibeniku. Meji spuščanjem se je čolnagnil tako, da je Bač padel v morje. Petrinja, videlic tovarisa v smrtni nevarnosti, je takoj skočil za njim v valove, da ga reši. S parnikom so takoj spustili v morje drugi čolni, ali ne

aa uboj, je potrdilo šest, zanikalo pa tudi šest porotnikov. Hartl je bil vsled tega oproščen.

* Velička eksplozija. V plinarni v Hamburgu so eksplodirali plini. Mahoma je bila vsa tovarna v ognju, ki ga niso mogli vkljub največjim naporom pogasiti. Stavilo človeških žrtv znaša 20. Ranjencev je 53, po grešajo pa še 99 oseb, ki so brea dvo ma zgorele v plamenih.

* Žrtve ljudstva. Pred mesecem je odpulilo 80 ameriških in 50 mehiških vojakov proti otoku Tiborne v Mehikiškem zalivu, ker se do sedaj še niso vrnili, se domneva, da so jih prebivalci tega otoka umorili ter pozrli.

* Čuden vzrok samomora. Stričnik bivšega nemškega kancelarja kneza Bülowa, Edvard Bülow, je skočil v reko Misisipi in utonil. Leta 1902. se je poročil z dekletoni, ki je bila zamorskega pokolenja. Ker so v državi Louisiana zakoni med belokoci in zamorskimi potomeci prepovedani, so Bülowa izgnali ter uvedli proti njemu kazensko postopanje. To si je Bülow vzel tako k sreču, da je izvršil samomor.

* Velezanimiv politični proces se je začel pred dunajskimi porotniki danes. Tožitelji so poslanci hrvatsko-srbske koalicije. Poslanec Supilo, Pribičevič in dr. Lukinič tožijo klerikalno »Reichspost«, ki jih je dolžila veleizdajstva, trdeč, da so delali na združenje Bosne in srbskih pokrajin s Srbijo in dobili od srbske vlade 12.000 K v ta nemen. Vsi poslanci hrvatsko-srbske koalicije, katerej je 51, pa tožijo publicista dr. Friedjunga, ki je v tajni službi ministra zunanjih del grofa Arentehala in »Neue freie Presse«, ker je Friedjung v tem listu dolžil hrvatsko-srbsko koalicijo veleizdajskih zvez s Srbijo. Za razpravljanje o teh tožbah je sklicano posebno porotno zasedanje.

* Po nosu! Klerikalec na Dunaju so ravno tako bornirani in tesnoršni kakor ljubljanski. To se je pokazalo sedaj, ko se gre za Priessnitzev spomenik. Na tem spomeniku naj bi stala gola ženska. Zaradi tega uganjajo klerikalec vsakovrstne sitnosti. V torek so klerikalec spravili to stvar zopet v občinskem svetu na razgovor. Zupan dr. Lueger pa jih je hudo nahrulil, reški, da bo pisal papežu, naj zapre vse vatikanske zbirke, ker je tam toliko nagih žensk in jezno zaklicah: »Kar je preveč, je pa preveč! Ta strah pred nago žensko! Jaz bi le rad vedel koga to ženira.« — Ljubi dr. Lueger, take stvari ženirajo vse hinavce, vse neravnouzajdenje in vse prismezone na Dunaju ravno tako kakor v Ljubljani.

Knjigovost.

— Kacijanar. Tragedija v petih dejanjih. Spisal Anton Medved. Založila »Katoliška bukvarna«. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin.

— Pouk francoščine in modernih jezikov sploh. Spisal Fridrik Juščič, c. kr. profesor Ponatis iz »Pedagoškega Letopisa« za l. 1909.

Komisija založba knjigarne L. Schwentner. Cena 50 vin., po pošti 60 vinarjev.

— Učak c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 30. oktobra 1909, št. 3218, o izvršitvi IV. poglavja dokončanega šolskega in učnega reda z dne 29. septembra 1905, št. 13.200, dr. žak št. 159, o skribi za otroke. Založila »Katoliška bukvarna«. Cena 20 vin.

Vse tu naznajene knjige so dobivatev v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Telefonska in brzojavna poročila.

Glavni zbor »Narodne stranke za Štajersko«.

Celje 9. decembra. Včeraj se je vršil v tukajšnjem »Narodnem domu« III. glavni letni zbor »Narodne stranke za Štajersko«. Udeležilo se ga je okrog 200 zaupnikov iz vseh okrajev Spodnje Štajerske. Kot zastopnika kranjske in goriške narodne-napredne stranke sta bila navzoča deželna poslanca dr. Ivan Oražen in Andrej Gabršček, ki sta v svojih pozdravnih govorih naglašala potrebo skupnega delovanja vseh naprednih strank na Slovenskem. Koncem njihovih govorov je prišlo do navdušene manifestacije za ustanovitev vseslovenske napredne stranke. Na to je poročal državni poslanec Fran Roblek o svojem delovanju in o splošnem položaju. Obenem je tudi pojasneval, zakaj poleti

.Zveza južnih Slovanov* ni vstopila v obstrukcijo, marvet je taje ostala v najstrožji opoziciji proti vlasti. Deželni poslanec dr. Vekoslav Kukovec je razpravljal o razmerah v deželinem zboru ter podal poročilo svojem delovanju v tej korporaciji. Splošno poročilo o strankinem delovanju je podal tajnik Janko Lesničar, o gospodarskem delu pa je referiral dr. Anton Božič.

V izvrševalni odbor so bili izvoljeni: predsednik: dr. Vekoslav Kukovec; podpredsedniki: župan Šinko iz Središča, župan Širca iz Žalcia in dr. Anton Božič; odborniki: Pahernik, Mahne, dr. R. Karba, Miloš Štibler, Ivan Prekoršek, dr. Koderman, Iv. Malus, dr. Kalan, Fr. Brinar, Fr. Voglar, dr. Gvidon Sernec, Fr. Roblek, Vinko Ježovnik, dr. Vladimir Sernec, dr. Fr. Lipold, Andrej Oset, dr. L. Štiker, Janko Lesničar in Vekoslav Spindler. V glavnem odboru je bilo izvoljenih 52 zastopnikov iz vseh spodnještajerskih okrajev. Zbor je izrekel popolno zaupanje strankinem poslancom Fr. Roblek, V. Ježovniku in dr. Kukovcu ter jih pozval, naj kakor doslej tudi v bodoče požrtvovalno in ne-utrudno delujejo v prospех stranke in slovenskega naroda vobče. Vse predlagane resolucije so bile z velikim navdušenjem sprejete. Izmed sprejetih rezolucij navajamo te-le: za ustanovitev vseslovenske napredne stranke, proti ponemčevanju ljudskega šolstva na Spodnjem Štajerskem, za uspešno gospodarsko delo, proti nameravanemu novemu davku na vino, o uredništvu in strankinem časopisu itd. Končno se je državnima poslancema Roblek in Ježovniku naročilo, naj neomahljivo vztrajata v najodločnejši borbi proti vladajočemu sistemu Biederthovega ministrstva.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 9. decembra. Današnja seja poslanske zbornice je izredno dobro obiskana. Nadaljuje se prvo čitanje proračunskega provizorija. Finančni minister vitez Bilinski je imel dolg govor, v katerem je zhornej pozival naj preje reši proračunske provizorij, ker bi bil sicer primoran v proračunu črtati marsikaten postavko. Tako bi bil primoran samo v proračunu naučnega ministarstva brisati znatni znesek 4 milijonov. V nadaljnem svojem govoru je minister zavračal ocitanje, da bi bil sovražnik industrije in trgovine. Za ministrom je govoril italijanski klerikalni poslanec Bagatto. Seja še ni končana, prihodnja bo jutri.

Baron Biederth za rekonstrukcijo.

Dunaj, 9. decembra. V poslanskih krogih zatrjujejo, da se je baron Biederth napram voditeljem nemških strank izrekel za rekonstrukcijo svojega kabinet. Iz rekonstrukcije bi naj bili izločeni samo portfelji ministrskega predsednika, domobranskega ministra in ministra notranjih del. V ministrstvo bi naj vstopili sami neparlamentarci in člani gospodsko zbornice, edino portfelji ministrov - rojakov bi naj pripadli parlamentarcem.

Pogajanja med Slovani in Nemci.

Dunaj, 9. decembra. Danes bi se imela nadaljevanje pogajanja med voditelji nemških strank in zastopniki »Slovaške Enot«. Ta pogajanja pa se niso vršila, ker tozadneve se je načelnik »Poljskega kluba« dr. Glombinski ni sklical.

Friedjungov proces.

Dunaj, 9. decembra. Danes se je pričela pred tukajšnjim porotnim sodiščem obravnava proti profesorju dr. Henriku Friedjungu in proti odgovornemu uredniku »Reichsposte« Henriku Abrosu na tožbo poslancev hrvatsko - srbske koalicije Supila, Pribičeviča, dr. Lukinića in drugov. Izmed tožiteljev, ki so prišli na razpravo, vzbujajo največji pozornost Fran Supilo, prejšnji hrvatski ban grof Teodor Pejačević in poslanec pl. Tomičič, vpočakeni podmaršal, ki je prišel k obravnnavi v svoji generalski uniformi. Za tolmača hrvatsko - srbskega jezika fungira dr. Friderik Kraus. Ko se je obtožnica prečitala je toženje dr. Henrik Friedjung imel dolg govor o političnih spremembah na Hrvatskem v zadnjih treh letih. Ta svoj govor je nadaljeval tudi pri popoldanski razpravi.

Radi razjaljenja veličanstva aretnar.

Split, 9. decembra. Tu so aretnari tipografa Husaka, rodom Čeha, radi razjaljenja veličanstva. Zločin je zagrešil s tem, da je postal 2. decembra ob 2. ponoči brzojavko na cesarjev naslov, ki je bila sestavljena v malo spoštljivem tonu. Uradnik je oddal brzojavko cenzuri, ki je takoj odredila aretnijo odpošiljatelja brzojavke, Husaka.

Seja klubskih načelnikov.

Dunaj 9. decembra. Danes ob polu 3. popoldne so imeli seje predsedniki posamnih klubov. Razpravljali so o parlamentarnem delavnem programu.

Dr. Wekerle pri vladarju.

Dunaj 9. decembra. Cesar je sprejel v posebni audienci ogrskega ministrskega predsednika dr. Wekerleja, koj za njim pa grof Aladarja Zichyja. Da li je cesar sprejel demisijo ogrske vlade, še ni znano.

Jan grof Harrach.

Dunaj 9. decembra. Bolezen znanega češkega rodoljuba grofa Harracha se je v toliko preokrenila na bolje, da je izven vsake nevarnosti.

Zopot bomba na Ruskom.

Petrograd 9. decembra. V gosudarstveni dumni se je razširila vest, da so našli na carski jalti »Standard« dve bombe. V Jalti so baje zapri mnogo sumljivih oseb.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca novembra t. i. sledede prispevke i s.

I. Pripravki iz nabiralnikov:

Omisje samcev pri »Zlati kapici«, skupaj 58 K; dr. Sandor Hraščev, Celje i. s. Narodni dom 36 K 05 v, trafika Nar. dom 1 K 70 v, pri Ravnikarju 5 K, skupaj 42 K 75 v; J. Prevec, Logatec i. s. Rihar 11 K 80 v, Ferjančič 1 K 79 v, skupaj 18 K 50 v; gost. Matovič, Nova cerkev 7 K; podružnica Laški trg v pivnici 8 K 48 v; Nova pošta, Domžale 22 K; Jugoslovanska restavracija, tu 20 K; moška podružnica, Maribor i. s. Narodni dom 26 K, Rapoc 5 K, Colinj 2 K, Pošta 10 K, V. Vrtnik 3 K, skupaj 45 K; gost. Keržič, Rakitina 1 K; A. Kobal, Studeno 5 K 06 v; Kvass dal 2 K 06 v; Jos. Brus, Hotel Štork 5 K; Fr. Oset, Rajhenburg in gostilna Tilga Pala ob Dravi 3 K 70 v; J. Komljanc, Ptuj i. s. čitalnica 6 K 77 v; Muršec 4 K 70 v; Mahorič 1 K 65 v; Brendič - Zupančič 1 K 55 v, skupaj 14 K 04 v; A. Pernat, Sv. Lovrenc 13 K 70 v; Viki Dolenc, Vrhnik 17 K 65 v; I. Sprember, Črnobjele 19 K; J. Garvas, Krško i. s. Zgubin 62 v; F. Šorn, Sv. Lovrenc i. s. Bencelj 5 K 08 v; J. Finžgar 1 K 41 v, skupaj 6 K 49 v; M. Veršič, Slov. Bistrica i. s. hotel Austria 18 K 44 v; Peter Novak 4 K 56 v, skupaj 23 K; gostilničar Konšek, Trojane 3 K; gostilničar Kraigher, Hrastje 1 K 22 v; gost. Juvancič (prej Placer), Radeče 4 K; J. Čemer, Borovlje i. s. pri Kajzru 5 K 60 v; Janko Pilgram, Volšperg 4 K 63 v; Milka Korenčič, Vrhnik 4 K 63 v; Anton Ščepančič - Zupančič 1 K 55 v; skupaj 1 K 64 v; A. Pernat, Sv. Lovrenc 13 K 70 v; Viki Dolenc, Vrhnik 17 K 65 v; I. Sprember, Črnobjele 19 K; J. Finžgar 1 K 41 v, skupaj 6 K 53 v; podružnica St. Pavel - Prebold i. s. Vodenik 1 K 87 v; gost. Anton Prinčič, Biljan 11 K 05 v; I. Berce, tu 3 K 53 v; J. Zalaznik, tu 10 K 40 v; gost. pri Antencu, Spodnja Šiška 14 K; Ložnjak Ros, Hrastnik 11 K 20 v; J. Novak, Trojane 3 K; A. Leškovšek, Puščava i. s. Brezneničju o Cinčaviti 8 K 20 v, pri Fihi v Fuščavi 5 K, skupaj 13 K 20 v; Fr. Nemeč, Nabrežina 15 K 07 v; gost. Cukljati, St. Gotthard 1 K 34 v; dr. Šandor Hraščev, Celje i. s. Narodni dom 8 K 30 v, od kluba naprednih akad. 81 v, rodbina dr. Hraščev 2 K, skupaj 11 K 11 v; dr. S. Kalar, Celje 60 K; Krančan in Štibler, gost. Fala 5 K 23 v; podružnica Ljutomer, Št. Šršen 7 K 70 v; Sever 3 K 50 v, skupaj 11 K 20 v; D. Lesjak, Ruše, Ruski koči na Pohorju 14 K 18 v; trnovsko župnišče, tu 11 K 22 v; gost. Zelen hrib, tu 92 v; gost. pri Virantu, tu 9 K; podružnica Laski trž, pivnici 11 K 29 v; podružnica Vršnica i. s. Koščenica 36 K 40 v; Brinovec 17 K, Kenig 11 K, skupaj 64 K 40 v; Iv. Miklavčič, trgovec, tu 11 K 29 v; A. Logar, Hrastnik 4 K 44 v; J. Tusak, Sv. Anton 6 K 66 v; Josip Canin, Trst 3 K; gost. Ruski car, Jezica 12 K 38 v; Miha Brezaj, Pečeva 2 K 01 v; gost. Šliper, Selce 7 K; M. Lončar, Tržič 42 K 64 v; gost. pri Bastinu, Tržič 10 K; gost. Pistorik, Trojane 1 K 28 v; trafika Pirnat, tu 1 K 30 v; trafika J. Dolenc, tu 3 K 60 v; gost. hotel Kramar, Logatec 16 K; L. Pintar, Hrastnik 6 K 26 v; slovenski akadem. društvo »Ilirija«, Praga 46 K 89 v; gost. Košuta, Sv. Križ 11 K 20 v; ženska podružnica v Ribnici i. s. Arko 9 K 35 v. A. Podboj 23 K 37 v; Pilek 11 K 51 v; Prijatelj 1 K 20 v; F. Podboj 8 K 67 v; Klun 10 K 70 v; Gočer 7 K 56 v; Peterlin 5 K, čitalnica 39 K 46 v; poslojnicina 3 K 69 v, skupaj 120 K; F. L. Zorko, Družinskas 5 K 74 v; trafika Blaž, tu 3 K 14 v; gostilna Gradi, Šmarje 25 K; Mici Rus, Grosuplje 30 K; Jos. Kumjianec, Ptuj i. s. Senekovič 7 K 16 v; podružnica Idrja i. s. Šmeller 1 K 36 v; Crni ore 1 K 75 v; M. Kobal 3 K 30 v; Gruden 6 K 2 K. pl. Premerstein 10 K 70 v; kavarna Kavčič 7 K, skupaj 30 K 11 v; M. Veselj na gori 6 K 27 v; V. Vratnik, Smarmino i. s. Haslinger 4 K 74 v; Preinfalk Al. 5 K 61 v; Knaflčič 1 K 60 v; Mešek J. 5 K 32 v; Hirbar F. 4 K 60 v; Lajovic Fr. 3 K 05 v; Lajovic T. 8 K 07 v; Robav 5 K 11 v; Razboršek 1 K 75 v; Zore Ig. 2 K 87 v, skupaj 42 K 22 v; Milka Mankoč, Trst v osobnem nabiralniku nabrala 40 K; dr. Tičar, Kranjska gora i. s. H. Razov 18 K 80 v; gost. Slavec 3 K 70 v; Anton Mangart 9 K 90 v; gost. Petrič 7 K; gost. Kavalcar 4 K 50 v; skupaj 42 K 90 v; L. Cvetnič, tu 5 K 40 v; dr. Hudelist, Piberk i. s. Narodnem domu 9 K; Anton Vilfan, Jezica 7 K 22 v; G. Gačnik, Kapelo 4 K 46 v; Iv. Vrčajč, Trst i. s. Gorenec 1 K 72 v; Comercio 4 K, pri Francu 2 K 77 v; N. O. 9 K 86 v; pri Kosidu 10 K, rest. Balkan 3 K 01 v; kavarna Balkan 3 K 37 v; čitalnica 57 v, pri Strajnu 3 K 13 v; Blacek 2 K 34 v, skupaj 41 K 77 v; Jelica Gartnerjeva, Planina 6 K; Milka Hmelj, Rateče 5 K 20 v; M. Zega, Kanal 6 K 19 v; gost. Josip Kovačič, Dobova 12 K, Narodni dom, Celje 20 K; hotel Strukelj, tu 15 K; gostilna Zener, Krško 9 K 19 v.

II. Pripravki podružnic:

R. Ranc, Volšperg, nar. davek 3 K; A. Mladic, Smarje, mestno venci Amalij Papel 10 K; L. tu 1 K; Golob in Volk, tu prispevki od mazila za kovine in črevije 100 K; Slov. Narode, tu 341 K 13 v; J. Garvas, Krmnab, nabral v gost. pri »Možuš 5 K 50 v; Mina Pernatova, Sv. Lovrenc i. s. gd. Spintri in Pernatova, dobitek pri kvartanju 6 K; gostilna Toplakova, Sv. Lovrenc, o prilikli samostojnosti J. Baloha 14 K; razna darila 7 K; darilo 1 K; O- daroval 4 K; volilo dr. Kajetana Dittl iz Gradača 200 K 84 v; Jubljanska občina, podpora 2. polovica 750 K; Anton Kozlevčar, Rakec nabral narodnega davka 12 K; Vydrova tovarna, Praga 100 K; B. Ponč, Gorica 6 K 60 v; Iv. Lavrič, Logatec ob razširjeni brahnevo društvo v Gorenji vasi 62 K 52 v; tovarna A. Gabršček, Gorica

Albina Žukotnik roj. Kunstel
naznanja v svojem in v imenu svojega
četa, sopoga in ostalih sorodnikov
prežalostno vest, da je njena nepo-
zna, iskreno ljubljena mati, oziroma
sopoga, in tača, gospa

Ana Kunstel
posestnica

danes ob 1/2, 6 zjutraj v 60 letu svoje
dobe po dolgi zelo mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti mimo za-
spala v Gospodu. 4502

Pogreb se vrši v petek dne 10.
decembra ob 3. popoldne iz hiše ža-
losti Poljanska cesta št. 81 na pokop-
ališče k sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

Blaga rajnica se priporoča v po-
božju molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. decembra 1909.

Dr. Danilo Majaron
sprejme 4500

stenografa - strojepisca.
Službo je nastopiti takoj.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kavice.
4813 Glavna zalogalica tekarna
Ob. pl. Trnkócy v Ljubljani.

Gospodična
ki bi imela veselje za trgovino špe-
cerijske in delikatesne stoke v
Ljubljani ali pa izučna
prodajalka
se sprejme takoj.

Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«. 4106

Išče se za domačo slovensko pod-
jetje v prodajo dobro idočega predmeta

provizjskega
Zastopnika

ki je na deželi v špecerijskih trgovinah
čebo vpeljan.

Ponudbe na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 4494

Enako sodijo
vse gospodinje o

Schikovi Ženi kavi

Naravnost slastna je!
Pridodatek k zrnati kavi, vsake pol.
Slasten okus. Velik prihranek. 5 kg
stane 4 K. Po povzetu pošiljal franko
na vsako avstro-ogrsko pošto

Mihail Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

Otvoritev gostilne.

Vljudno naznjam, da sem **otvorila gostilno** v svoji lastni hiši
pod znanim imenom

„Pri deteljici“
v Sv. Florijana ulici št. 24.

Točila budem prista dojenjska, istreka in goriška vina, kakor tudi
pivo po nizki ceni ter budem imela na razpolago gorka in mrzla jedila.
Za dobro in točno postrežbo budem vedno skrbela ter se pripo-
ročam za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Ivana Brenčič
gostilničarka.

4493

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **ONO** v tej stroki izvežban
trdnik.

Naslov v upravnštvo „Slov.
Naroda“.

danec ob 1/2, 6 zjutraj v 60 letu svoje
dobe po dolgi zelo mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti mimo za-
spala v Gospodu. 4502

Pogreb se vrši v petek dne 10.
decembra ob 3. popoldne iz hiše ža-
losti Poljanska cesta št. 81 na pokop-
ališče k sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

Blaga rajnica se priporoča v po-
božju molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. decembra 1909.

Dr. Danilo Majaron
sprejme 4500

stenografa - strojepisca.
Službo je nastopiti takoj.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kavice.
4813 Glavna zalogalica tekarna
Ob. pl. Trnkócy v Ljubljani.

Gospodična
ki bi imela veselje za trgovino špe-
cerijske in delikatesne stoke v
Ljubljani ali pa izučna
prodajalka
se sprejme takoj.

Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«. 4106

Išče se za domačo slovensko pod-
jetje v prodajo dobro idočega predmeta

provizjskega
Zastopnika

ki je na deželi v špecerijskih trgovinah
čebo vpeljan.

Ponudbe na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 4494

Enako sodijo
vse gospodinje o

Schikovi Ženi kavi

Naravnost slastna je!
Pridodatek k zrnati kavi, vsake pol.
Slasten okus. Velik prihranek. 5 kg
stane 4 K. Po povzetu pošiljal franko
na vsako avstro-ogrsko pošto

Mihail Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

Otvoritev gostilne.

Vljudno naznjam, da sem **otvorila gostilno** v svoji lastni hiši
pod znanim imenom

„Pri deteljici“
v Sv. Florijana ulici št. 24.

Točila budem prista dojenjska, istreka in goriška vina, kakor tudi
pivo po nizki ceni ter budem imela na razpolago gorka in mrzla jedila.
Za dobro in točno postrežbo budem vedno skrbela ter se pripo-
ročam za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Ivana Brenčič
gostilničarka.

4493

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **ONO** v tej stroki izvežban
trdnik.

Naslov v upravnštvo „Slov.
Naroda“.

danec ob 1/2, 6 zjutraj v 60 letu svoje
dobe po dolgi zelo mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti mimo za-
spala v Gospodu. 4502

Pogreb se vrši v petek dne 10.
decembra ob 3. popoldne iz hiše ža-
losti Poljanska cesta št. 81 na pokop-
ališče k sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

Blaga rajnica se priporoča v po-
božju molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. decembra 1909.

Dr. Danilo Majaron
sprejme 4500

stenografa - strojepisca.
Službo je nastopiti takoj.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kavice.
4813 Glavna zalogalica tekarna
Ob. pl. Trnkócy v Ljubljani.

Gospodična
ki bi imela veselje za trgovino špe-
cerijske in delikatesne stoke v
Ljubljani ali pa izučna
prodajalka
se sprejme takoj.

Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«. 4106

Išče se za domačo slovensko pod-
jetje v prodajo dobro idočega predmeta

provizjskega
Zastopnika

ki je na deželi v špecerijskih trgovinah
čebo vpeljan.

Ponudbe na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 4494

Enako sodijo
vse gospodinje o

Schikovi Ženi kavi

Naravnost slastna je!
Pridodatek k zrnati kavi, vsake pol.
Slasten okus. Velik prihranek. 5 kg
stane 4 K. Po povzetu pošiljal franko
na vsako avstro-ogrsko pošto

Mihail Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

Otvoritev gostilne.

Vljudno naznjam, da sem **otvorila gostilno** v svoji lastni hiši
pod znanim imenom

„Pri deteljici“
v Sv. Florijana ulici št. 24.

Točila budem prista dojenjska, istreka in goriška vina, kakor tudi
pivo po nizki ceni ter budem imela na razpolago gorka in mrzla jedila.
Za dobro in točno postrežbo budem vedno skrbela ter se pripo-
ročam za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Ivana Brenčič
gostilničarka.

4493

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **ONO** v tej stroki izvežban
trdnik.

Naslov v upravnštvo „Slov.
Naroda“.

danec ob 1/2, 6 zjutraj v 60 letu svoje
dobe po dolgi zelo mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti mimo za-
spala v Gospodu. 4502

Pogreb se vrši v petek dne 10.
decembra ob 3. popoldne iz hiše ža-
losti Poljanska cesta št. 81 na pokop-
ališče k sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

Blaga rajnica se priporoča v po-
božju molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. decembra 1909.

Dr. Danilo Majaron
sprejme 4500

stenografa - strojepisca.
Službo je nastopiti takoj.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kavice.
4813 Glavna zalogalica tekarna
Ob. pl. Trnkócy v Ljubljani.

Gospodična
ki bi imela veselje za trgovino špe-
cerijske in delikatesne stoke v
Ljubljani ali pa izučna
prodajalka
se sprejme takoj.

Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«. 4106

Išče se za domačo slovensko pod-
jetje v prodajo dobro idočega predmeta

provizjskega
Zastopnika

ki je na deželi v špecerijskih trgovinah
čebo vpeljan.

Ponudbe na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 4494

Enako sodijo
vse gospodinje o

Schikovi Ženi kavi

Naravnost slastna je!
Pridodatek k zrnati kavi, vsake pol.
Slasten okus. Velik prihranek. 5 kg
stane 4 K. Po povzetu pošiljal franko
na vsako avstro-ogrsko pošto

Mihail Valentin Schik
Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse
št. 67. 3847

Otvoritev gostilne.

Vljudno naznjam, da sem **otvorila gostilno** v svoji lastni hiši
pod znanim imenom

„Pri deteljici“
v Sv. Florijana ulici št. 24.

Točila budem prista dojenjska, istreka in goriška vina, kakor tudi
pivo po nizki ceni ter budem imela na razpolago gorka in mrzla jedila.
Za dobro in točno postrežbo budem vedno skrbela ter se pripo-
ročam za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Ivana Brenčič
gostilničarka.

4493

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **ONO** v tej stroki izvežban
trdnik.

Naslov v upravnštvo „Slov.
Naroda“.

danec ob 1/2, 6 zjutraj v 60 letu svoje
dobe po dolgi zelo mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti mimo za-
spala v Gospodu. 4502

Pogreb se vrši v petek dne 10.
decembra ob 3. popoldne iz hiše ža-
losti Poljanska cesta št. 81 na pokop-
ališče k sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

Blaga rajnica se priporoča v po-
božju molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 9. decembra 1909.

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Čevljarno:

Združeni čevljari
trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
Wolfove ulice štev. 14.

Gostilne in restavracije:

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodniške ulice štev. 6.

Galanterijsko blago:

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta štev. 12.

Knjigarno:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

Ivan Vrečko
trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta štev. 31.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica
Kratol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmář
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:

Janko Češnik
„pri Šešniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg štev. 10.

Franc Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Soúvan, sin
manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, stara Soúvanova hiša.

Franc Soúvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Mestni trg štev. 23.

Modno in mešano blago:

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zalog modernih oblik,
Kolodvorske ulice štev. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg štev. 19.

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, pri „Solnicu“ za vodo.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za šivanje perila,
Poljanska cesta štev. 22.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanske okolice, sprejema hranične vloge
in daje posojila, Dunajska cesta štev. 17.

Obrtno pomožno društvo
r. z. z o. z. Kongresni trg 4.
sprejema hranične vloge in daje posojila.

Slaščičarno:
Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Specerijsko blago:

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Usnje:

Josip Seunig
zaloga vsakovrste usnja in čevljarskih
potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice štev. 5.

F. Meršol

trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predstiskarija.
Mestni trg štev. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec
svetlični salou pod Trančo,
vrtnarja Karlovskga cesta št. 2.

Zastopstva!

Jakob Bončar
lastnik valjčnega mlina v Domžalah.
Vegove ulice štev. 6.

Jakob Bončar
lastnik valjčnega mlina v Domžalah.
Vegove ulice štev. 6.

Železninske trgovine:
Valentin Golob
trgovina z železino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg štev. 10.

Ključavnici:
Jos. Rebek
ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje štev. 9.

Slikarji:
Filip Pristou
slikar špecialno le za napise in grbe
Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:
Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konoplino, Sv. Petra cesta št. 33.

M. Drenik Kongresni trg
sokolske potrebščine, izdelovanje in vezenje
zastav, kakor vsakovrstne druge vezenine itd.

M. Franzl
mehanično pletenje na stroj,
Privoz štev. 10.

Brata Hlavka
izdelovalj kirurgičnih in ortopedičnih
predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

G. F. Jurásek
uglaševalo glasovirjev,
Sv. Petra cesta štev. 62 a.I.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Lavrenčič & Domicelj
nasi. Karel Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Ševčík
puškar in trgovec z orožjem,
Židovske ulice štev. 8.

Josip Škerlj
spedičijsko podjetje
Dunajska cesta št. 29.

Josip Škerlj
prevoz pohištva,
Dunajska cesta štev. 29.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solnčnikov
Pred Škoifo št. 19 Prešernova ulica št. 4
Stari trg št. 4.

Fr. Parkelj
plakater, reklamno podjetje in snaženje sta-
novanji in okenci,
Šelenburgova ulica št. 6.

Prva jugoslovanska tvornica drož-
Josip Košmeri
Ljubljana, prporoča svoje izborne in drožne
(kvase).

Krašne BLUZE
načrti in slike v svetu in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsekovršna krišča, perlico
In otročje običajne
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Knabar
STARI TRG št. 28.

Vsa 368
parketska dela
prevzema
ter tudi daje material
Josip Puh
Ljubljana,
Gradaške ulice št. 20.
Cenol — Solidno!

Ant. Bajec
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se
nahaja njegova
vrtnarija
na Karlovski cesti št. 2,
cvetlični salon
pa pod Trančo.
Indelovanje šepkov, venecov itd.
Oknsno delo in zmorne cene.
Velika zaloga suhih vencev.
:: Zunanja naravnla točna. ::

Modni salon
častitim damam priporoča
: klobuke :
le najfinješega okusa
Jda Škof - Vanek
:: Pod Trančo. ::
žalni klobuki vedno pri-
pravljeni. Zako tuvi venci
s trakovi in razne cvetlice,
:: doma izgotovljene. ::

Ravnokar so došli
krasni
reklamni koledarji
za leto 1910.
s torbico ali brez torbice.
katere oddajam vzliz elegantni
izdelavi po 4335
skrajno nizkih cenah.
Natisk firme
brezplačno.
Nihče
naj ne opusti, predno kaj kupi,
zahtevati moje vzorce in cene.
Postrežba tečna in solidna.
Ivan Bonač
tovarina papirja na debelo
Šelenburgova ulica, nasproti pošte.
(kvase).

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavom od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez
Področčico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevje.

8-26 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, (čez Področčico), Celovec,
Prago, Draždane, Berlin.

1-40 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Področčico), Celovec.

1-22 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevje.

1-28 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Področčico), Celovec.

1-23 zvoden. Osebni vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področčico),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

1-40 zvoden. Osebni vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevje.

1-50 zvoden. Osebni vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Področčico) Prago, Draždane, Berlin.

1-59 popoldne. Osebni vlak iz Kočevja,
Straža-Tolice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-15 popoldne. Osebni vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiž, Celovec, Beljaka, (čez Področčico),
Gorico, drž. žel., Trsta, c. kr. drž. žel.,
Jesenice, Tržič.

4-24 zvoden. Osebni vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiž, Celovec, Beljaka, (čez Področčico),
Trsta, c. kr. drž. žel., Gorico, drž. žel.,
Jesenice, Tržič.

4-07 zvoden. Osebni vlak iz Kočevja, Straža-
Tolice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-08 ponodi. Osebni vlak iz Trbiža, Celoveca,
Beljaka (čez Področčico), Trsta, c. kr. drž. žel.,
Gorico, drž. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano (južne železnice)

7-12 zjutraj: Osebni vlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenice,

8-52 zjutraj: Osebni vlak iz Kočevja, Straža-
Tolice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-23 dopoldne: Osebni vlak iz Berlina,
Draždan, Prage, Celovec, Beljaka, juž. žel.,
čez Področčico in Trbiž, Gorico, drž. žel.,
Jesenice, Tržič.

6-49 zvoden: Osebni vlak iz Kočevja,
Straža-Tolice, Rudolfovega, Grosuplja.

6-50 zvoden: Osebni vlak iz Kamnika.

6-10 dopoldne: Osebni vlak iz Kamnika.

Casi prihoda so odhoda so navedeni v srednjem
evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prva

4463

anončna pisarna